

Výročná správa

Obce Slovenské Nové Mesto

za rok 2013

.....
Ján Kalinič, starosta obce

OBSAH	str.
1. Základná charakteristika obce	3
1.1 Geografické údaje	3
1.2 Demografické údaje	3
1.3 Ekonomické údaje	3
1.4 Symboly obce	4
1.5 História obce	5
1.6 Pamiatky	12
1.7 Výchova a vzdelávanie	12
1.8 Zdravotníctvo	13
1.9 Sociálne zabezpečenie	13
1.10 Kultúra	13
1.11 Hospodárstvo	14
1.12 Organizačná štruktúra obce	14
2. Rozpočet obce na rok 2013 a jeho plnenie	15
2.1 Plnenie príjmov za rok 2013	16
2.2 Plnenie výdavkov za rok 2013	18
2.3 Plán rozpočtu na roky 2013 - 2015	22
3. Hospodárenie obce a rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2013	23
4. Bilancia aktív a pasív v celých €	24
4.1 Aktíva	24
4.2 Pasíva	24
5. Vývoj pohľadávok a záväzkov v celých €	25
5.1 Pohľadávky	25
5.2 Záväzky	25
6. Výsledok hospodárenia	26
7. Ostatné dôležité informácie	27
7.1 Prijaté granty a transfery	27
7.2 Poskytnuté dotácie	28
7.3 Významné investičné akcie v roku 2013	29
7.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti	29
7.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	29

1. Základná charakteristika Obce Slovenské Nové Mesto

Obec Slovenské Nové Mesto je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce : Slovenské Nové Mesto leží v južnej časti Východoslovenskej nížiny, na juhozápade úpätí Zemplínskych vrchov. Južnú časť odlesneného chotára tvorí mladoštvrtohorná niva Bodrogu, ktorá prechádza smerom na sever do pahorkatiny, miestami pokrytej sprašovými uloženinami.

Susedné mestá a obce : Borša, Čerhov, Satoraljaujhely (Maďarská republika)

Celková rozloha obce : 1 381 771 m²

Nadmorská výška : 98 - 275 m nad morom v chotári a 103 m nad morom v strede obce.

1.2 Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 1086 obyvateľov k 31.12.2013
79 obyvateľov km²

Národnostná štruktúra : 86 % slovenskej národnosti
12 % maďarskej národnosti
2 % iných národností

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : 57 % rímskokatolícke vierovyznanie
15 % gréckokatolícke vierovyznanie
10 % reformované vierovyznanie
10 % svedkovia Jehovovi
8 % iných vierovyznaní resp. bez vyznania

Vývoj počtu obyvateľov :

- k 31.12.2011 1 085 obyvateľov
- k 31.12.2012 1 100 obyvateľov

1.3 Ekonomické údaje

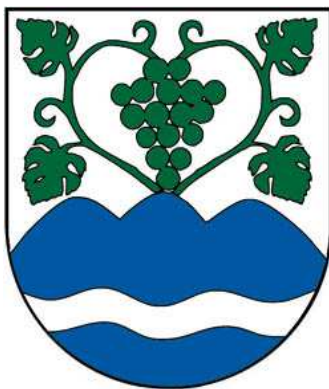
Nezamestnanosť v obci : k 31.12.2013 mala obec 134 nezamestnaných t.j. cca 12,55 %

Nezamestnanosť v okrese : cca 22,40 %

Vývoj nezamestnanosti : V košickom kraji bola nezamestnanosť v roku 2013 na úrovni 17,23 %, v okrese Trebišov dosahovala nezamestnanosť hodnotu cca 22,40 % , v obci boli k 31.12.2013 nezamestnaných 131 t.j 12,55 %. Nezamestnanosť v obci bola v porovnaní s údajom za okres Trebišov nižšia o 9,85 %. Miera nezamestnanosti v obci bude pravdepodobne stagnovať resp. rásť nakoľko v okrese Trebišov je veľmi málo pracovných príležitostí pre občanov z obce.

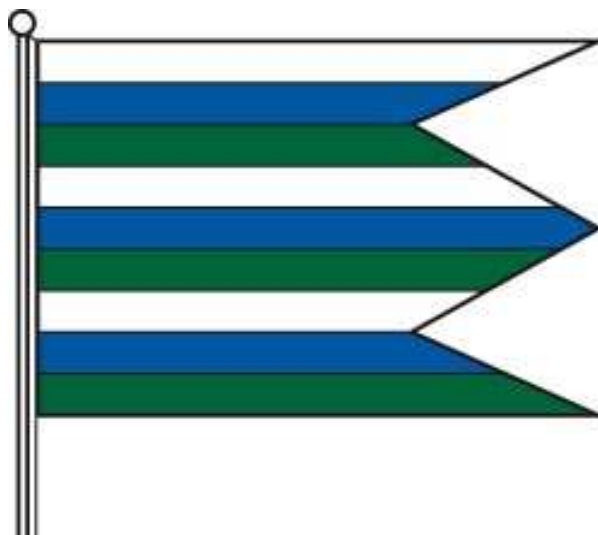
1.4 Symboly obce

Erb obce :

V striebornom štíte z vysokého modrého, strieborným zvlneným brvnom preloženého trojvršia vyrastajúci zelený srdcovitý vinič, uprostred s veľkým zeleným strapcom hrozna.

Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva z deviatich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej, modrej, zelenej, bielej, modrej, zelenej, bielej, modrej, zelenej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu

1.5 História obce

A. História obce od osídľovania do roku 1918

Kataster obce Slovenské Nové Mesto pred vznikom nášho samostatného štátu v roku 1918 bol súčasťou katastra maďarského mesta Sátoraljaújhely, s ktorým bezprostredne susedí. V chotári našej obce sa pri úpätí hôr stretávame so stopami pravekého človeka, ktorý predbehol príchod našich predkov asi o 10 000 rokov, prišiel z oblasti Škandinávie. Praveké nálezy dokazujú, že na pustatine pod Sátoralhalmou viactisícročná záplava sťahovania národov. 400 rokov pred Kristom sa v oblasti Karpát ponevierali Kelti a iné národy. V roku 180 po Kristovi bojovali v tejto oblasti légie Marca Aurélia. Nájdený zlatý peniaz v okolí Byšty dokazuje, že hranice Rímskej ríše zaberali aj okolie Sátoraljaújhelya. Po rímskej nadvláde ovládli naše okolie Huni a Avari, medzitým ešte Markomani, Longobardi, Grádi a iné severské barbarské kmene. Neskôr počas 7. storočia prišli slovanské kmene z oblasti Tesaloník. Po nadvláde Slovanov sa tu žijúce kmene pridali k vlast' dobývajúcim Maďarom, ich najznámejším kmeňom, usadeným v našom kraji bol kmeň Aba.

História mesta Sátoraljaújhely.

V tejto časti sa dozvieme niečo o histórii mesta Sátoraljaújhely, ktorého súčasťou bolo Slovenské Nové Mesto do roku 1918. Názov mesta Sátoraljaújhely pochádza z mesta Sátorhegy a v najdávnejších časoch, počas nadvlády Arpádovcov sa spomína ako Sátoralma alebo Sátoralja. Nachádzalo sa na pravom a ľavom brehu Roňavy, kde sa v súčasnosti nachádza aj naša obec. Mesto bolo kráľovským majetkom za vlády Ondreja I. Spomína sa v roku 1067 ako dedina, ktorej obyvatelia sú spomínaní v súvislosti s kráľovskými poľovačkami. O 174 rokov neskôr v roku 1241 zničili toto miesto Tatári. V roku 1275 biskup z Egeru bol aj biskupom Sárosalja, on takto pomenoval mesto. Sáros - preklad z maďarčiny znamená zablatený. Toto slovo charakterizuje mokrý, močaristý kraj, rašelinatý, typický pre túto oblasť. Podľa zakladacej listiny z roku 1067 sa tu už v 13. storočí usadilo toľko Maďarov - obyvateľov, že si vyžadovali osobitnú cirkev, sudcu a farára. Obrábanie viníc sa objavilo až v roku 1029. V tomto stave v roku 1241 zastihlo osídlenie nivočenie Tatárov. V roku 1250 sa toto miesto znovu osídlilo a odvtedy nesie meno Sátoraljaújhely. Kráľ Vojtech IV. už v roku 1256 spomína vo svojej listine „nova villa, čiže nanovo postavený Sátoraljaújhely. V tejto listine Vojtech IV. prikazuje vojakom nanovo postaviť v Malej Trni zbúraný kláštor. Mníchov obdaril väčším majetkom. V roku 1284 sa rozšírili hranice o dediny Trňa, Kovácsi, Borša, Obozliget a nastal taký rozmach, že Ondrej III. v roku 1291 ho pomenoval v podobe Sátoralja Wyhel. V roku 1298 bol Újhely majetkom župana Bodrogskej župy. V roku 1299 ho obsadil župan Ján Zodai. Od roku 1321 a ďalšie tri desaťročia je mesto kráľovským majetkom. V roku 1353 podaroval Petrov syn Baláz újhelským mníchom pôdu. Kastelánom Újhela bol v roku 1497 Baláz Földeši. V roku 1430 sa Sátoraljaújhely stáva majetkom rodiny Palóczy a zostáva ním až do bitky pri Moháči. Medzitým sa snaží získať mesto vodca Husitov Axanich. Až vojská kráľa Matúša ho vypovedajú z mesta tak, že sa mesto dostáva na pár rokov pod nadvládu Čechov. Počas bitky pri Moháči zahynul vtedajší veliteľ zemplínskej šľachty, hlavný župan Antal Palóczy a na jeho miesto sa prebojoval Peter Perényi. Neskôr v roku 1534 Perényi posilnil silnými múrmi Újhelský, aj Trebišovský zámok. Imrich Tekelessy, ktorý toto okolie ničil ohňom i mečom, v roku 1558 zničil zámok, ktorého posledné zrúcaniny na konci 19. storočia rozniesli vojaci bataliónu (práporu) 10. pešieho pluku. Po Perényiových František Dobó Ruszkai v roku 1753 vyhnal rehoľu dominikánov z ich lesov a viníc. Po ňom sa

zemepánmi stanú Rákocziovci, od roku 1712 knieža Trautson. V 1778 - om je vlastníkom kráľovská pokladnica a v roku 1808 knieža Brezenheim. Jeho právnymi nástupcami sú grófka Wallisz a po roku 1848 v újhelských častiach barón Fridrich Waldbott. Kráľovskí zemepáni boli štedrí ku občanom Újhela, pretože boli oslobodení od cla. V rozvoji mesta mali významnú úlohu šľachtické kúrie, ktoré spolu s vinicami tvorili tú duchovnú a hospodársku silu, ktorá počas dvoch storočí priviedla rozvoj mesta na takú úroveň, že Újhel sa stal v roku 1756 sídlom župy. V archíve mesta sú zachované zápisnice od začiatku 17. storočia a obsahujú početné údaje, ktoré sa týkajú právneho a hospodárskeho života mesta. Pred bitkou pri Moháči ešte v 15. storočí v organizácii mesta mali hostia osobitné právne postavenie, pokiaľ ako celok dostali zastúpenie v senáte (rade) a predtým mali osobitného sudcu. Po bitke pri Moháči ovláda verejný život prísna cirkevná morálka a takisto je preňho typický vplyv moci zemepánov. V dávnejších časoch sa každoročne menila osoba sudcu, na druhej strane väčšia časť senátu zostala tá istá. Pritom župan mal rozhodujúci vplyv v osobných otázkach. Cisár Jozef II. navštívil mesto v roku 1770. V roku 1794 bola veľká bieda, mesto viackrát vyhorelo, naposledy v roku 1830 a podľa pamäti po tomto začali v meste na hlavnej ulici stavať poschodové domy. Prvým poschodovým domom bol v roku 1751 postavený župný dom, ktorý sa v roku 1821 rozšíril. Domy so slamenou strechou ešte aj v 80 -tych rokoch 19. storočia prevládali v bočných uliciach, až v najnovšom čase ich vytisli šindľové strechy. V roku 1695 stavali veľký most na Roňave za pomoci pracovnej sily zo susedných obcí. Počet obyvateľov Újhela na konci 18. storočia bolo 6000. Spolu so zemplínskou župou bolo mesto do roku 1848 pevnosťou maďarskej politiky a slobody, neskôr fungovalo ako železničný uzol a veľké hospodárske stredisko. Počas vojny stúpol počet obyvateľov na 25 000. Mesto bolo najväčším vínnym trhom v krajine. Na začiatku 19. storočia bol prokurátorom mesta Lajos Kossuth, snáď jeden z najvýznamnejších Maďarov, ktorý stál pri udalostiach marcovej revolúcie roku 1848. Počas nadvlády proletárov bolo mesto skutočným domom smrti, v dôsledku ich prenasledovania. Potom nasledovalo obsadenie českými vojskami, po ich odchode nasledovala tvoriťská práca na zručaninách. Najkrajšou budovou Sátoraljaújhelya je v barokovom štýle postavený župný dom v roku 1758. V roku 1823 bol ďalej rozšírený v ľavom krídle o nový trakt mestského archívu. Archív župného domu patrí k najvýznamnejším vidieckym archívom štátu. Okrem významných dokumentov sa archív stal známym hlavne tým, že ho usporiadal významný maďarský jazykovedec Ferenc Kazinczy. Podľa sčítania ľudu z roku 1930 bol počet obyvateľov 18 431. K tomu číslu ešte patrí po oslobodení 559 obyvateľov z ľavého brehu Roňavy, čiže z tej časti, kde sa teraz nachádza Slovenské Nové Mesto. Počet obytných domov bol 1981. Hlavným zamestnávateľom bol priemysel, potom nasledovali obchodníci, zamestnanci dopravy, komunálnych služieb a poľnohospodári. Prvá verejná nemocnica v župe bola založená v roku 1803. V tom čase sa v meste nachádzalo finančné riaditeľstvo, súd, daňový úrad, okresný súd, priemyselný spolok, železničná stanica, pošta a telegrafný úrad. Väčšie továrne nachádzajúce sa v meste Sátoraljaújhely: tabaková, sviečková, vývojová stanica elektrického prúdu, valcový mlyn, nábytkáreň, tehelňa a vodáreň. Na hranici mesta sa nachádzala rómska kolónia, kde vo väčšom počte prišli Rómovia na konci 17. storočia. Štátna verejná pivnica mesta Sátoraljaújhely bola postavená v roku 1913. Obyvatelia územia našej obce sa od dávnych čias zaoberali vinohradníctvom a poľnohospodárstvom.

História obce Slovenské Nové Mesto

Samostatná história obce sa datuje od 28. októbra 1918, teda od dátumu vzniku samostatnej Československej republiky. Z tohto obdobia sa bohužiaľ v obci nezachovali žiadne písomné záznamy, ktoré by opisovali udalosti obce v začiatkoch jej samostatnej histórie na začiatku 20. storočia. Nezachovala sa ani žiadna obecná kronika z tohto obdobia. Z tohto dôvodu bolo veľmi ťažké dostať sa k literatúre, z ktorej by sa dalo čerpať údaje z histórie. Do dnešných čias

história našej obec vôbec nebola spracovaná v knižnej forme. Pri spracovaní tejto publikácie sa autor opieral v prvom rade o údaje z obecnej kroniky, ktorú začal viesť v roku 1973 Ing. Jozef Vysoký. Takisto pomohli údaje od informátorov - starších občanov našej obce, ktorí si mnohé pamätali z rozprávania svojich rodičov alebo zo svojho života.

B. Obdobie od roku 1918 do roku 1939

Pôvodné osídlenie katastra našej obce bolo riedke. Tvorilo ho niekoľko roztrúsených osád - Karlova osada, Bessenyiho osada, Kruppova osada, Rézov majer a viacero samôt na poli, ale najmä vo viniciach, na svahoch hory Káté. Prevažná časť pôdy bola vo vlastníctve veľkostatkárov Fridricha Waldbotta, kniežat'a Windischgrätza, a iných. Základ obce pred utvorením samostatného štátu tvorilo niekoľko objektov: malá železničná stanica, ktorá sa nachádzala v súčasnej železničnej bytovke za peším hraničným priechodom, továreň na súčiastky a opravu železničných vozňov a rušňov, budova bývalých Vinárskych závodov, v súčasnosti budova Galafruitu, železničarska bytovka (bola zbúraná), nachádzala sa neďaleko Reštaurácie Tulipán. Z druhej strany železničnej stanice sa nachádzala tehelňa Júliusa Réza s čel'adínom.

Uvedené objekty tvorili základ budúcej obce, ktoré pôvodne ako mestská štvrť patrili k mestu Sátoraljaújhely a podľa vagónky sa pre ňu používal názov Gyártelep. Po utvorení Československej republiky v roku 1918 pozdĺž toku rieky Roňava bola utvorená štátna hranica medzi Maďarskom a Československom, ktorá rozdelila dovtedy jednotné mesto na maďarské mesto Sátoraljaújhely a na časť, ktorá dostala názov Slovenské Nové Mesto. Táto usadlosť nemala hneď po vzniku Československa svoju obecnú správu. Najprv patrila pod obec Borša, kde sídlil richtár. Obecná správa bola vytvorená z miestnych občanov až v roku 1922. Prvým richtárom bol občan Deil. Vznikom samostatného Československa vznikla samostatná obec Slovenské Nové Mesto. Obec sa začala rýchlo rozrastať. Prvé rodinné domy si začali budovať čel'adníci, ktorí dostali odstupné v súvislosti s rozpredajom majera a pozemkov kniežat'a Windischgrätza. Súčasne sa do obce začali prisťahovávať a budovať si obchody Židia. Prosperujúci obchod im núkala existencia železničného uzla a colný hraničný priechod medzi krajinami, ktoré boli hospodársky rozdielne vyvinuté.

Prvými obchodníkmi boli Holzmann s metrovým tovarom, bratia Weissovci vlastnili potraviny, Landsman mal železiarsky a metrový tovar. Neskôr pribúdali obchodníci, aj remeselníci. V obci ordinovali lekári Grünwald a Schwartz. Vytvorením hranice medzi Maďarskom a Československom tu vznikli pracovné príležitosti pre štátnych zamestnancov. Bola vybudovaná colnica, bytovka pre príslušníkov finančnej stráže (v súčasnosti sa tam nachádza Detský domov), bytovka pre zamestnancov ČSD, bytovka pre príslušníkov pohraničného oddelenia bezpečnosti a bytovku pre zamestnancov colnice. Obec zaznamenala veľký príliv obyvateľstva, ktorí sa prisťahovali v rokoch 1926 - 1928. V prvom rade to boli roľníci z okolia Stropkova a Prešova, ktorí si kúpili pozemky od maďarských veľkostatkárov. Pôvodne v obci nebola škola, deti navštevovali školu v Borši. V našej obci bola vybudovaná jednotriedna škola s učiteľským bytom a neskôr vo vagónke bola vytvorená ďalšia trieda. Obyvateľstvo obce bolo podľa národnosti veľmi rozmanité, tvorili ho Maďari, Slováci, Česi, Židia, Ukrajinci. Žili tu bez trení v pomernej zhode. Z celkového počtu obyvateľstva tvorili značný podiel úradníci(štátni zamestnanci), železničari, obchodníci, remeselníci a robotníci. Práve tieto zložky obyvateľstva dávali obci mestský charakter. Prevahou obyvateľov slovenskej národnosti naša obec kultúrne a spoločensky priťahovala slovenských a ukrajinských prisťahovalcov Tildiho osady (administratívne patrila k obci Borša), aj slovenské obyvateľstvo okolitých obcí.

Naša obec sa stala hospodárskym, obchodným aj kultúrnym centrom okolitých obcí. Od roku 1927 sa stal richtárom obce roľník Ján Marcinčin a ostal ním mimo obdobia okupácie našej vlasti až do roku 1948. Hospodárska kríza, v ktorej sa zmietalo buržoázne hospodárstvo za našej I. Československej republiky a z toho vyplývajúce sociálne a politické napätie nezasiahli našu obec tak bolestne ako mnohé obce v priemyselnejších oblastiach. Štátni zamestnanci mali stále príjmy, u nich si našli aj roľníci odbyť pre svoje výrobky. Krízové obdobie najviac doliehalo na malý počet remeselníckych rodín a rodiny príležitostných robotníkov.

Vojenské baráky v našej obci

V období 1. svetovej vojny existovali v našej obci na mieste, kde sa v súčasnosti nachádza cintorín, vojenské baráky, ktoré slúžili ako poľné nemocnice. Strategická trať z Michalían do Humenného bola zdvojkolajnená. Vojenské transporty prechádzali cez našu obec. Ranených vojakov prevádzali týmto smerom, z tohto dôvodu boli u nás vybudované poľné nemocnice. Okrem ranených a nemocných v nich boli aj dielne na opravu výzbroje, výstroja, oblečenia. V okolí barákov boli v tom čase štrkové cesty, časť z nich je možné tam vidieť ešte aj v súčasnosti. Po 1. svetovej vojne boli baráky demontované a odvezené do Székesfehérváru v Maďarsku, kde boli použité na stavbu detských domovov pre sirotu. Vlastníkom najväčšej časti pozemkov pri vzniku obce bola mimo veľkostatkárov, stredných a malých roľníkov aj cirkev. Tunajšia vagónka slúžila na opravu železničných vozňov. Pracovalo v nej okolo 500 zamestnancov. Zariadenie vagónky po 1. svetovej vojne demontovali a odviezli Maďari a zvyšok zariadenia bol demontovaný a odvezený do Krompách po vzniku Československej republiky. K rodinám, ktoré tvorili pôvodné obyvateľstvo obce na základe údajov z obecnej kroniky patrili: Vereš, Stečák, Raškovský, Keresteši, Bureš, Ribó, Fehér, Fabián, a iné. Po vzniku ČSR sa z okolitých obcí a osád prisťahovali na základe údajov z obecnej kroniky rodiny: Labanc, Holod, Vlasatý, Tašani, Dolák. Vybudovali si rodinné domky, prevažne na pozemkoch, ktorých majiteľmi boli maďarskí občania. Prvý obchod v obci založil príslušník finančnej stráže Mirwald, a to v provizórnej stavbe vo dvore, kde sa v súčasnosti nachádza dom Drobnákových. Do obce sa sťahovali Židia. Otvárali obchody a budovali si rodinné domy. Boli to krčmári Vojtech Weiss a Herman Weiss, ktorí mali krčmu na mieste terajšej predajne Veritas spol. s r.o., obchodník s potravinami Klenovski, obchodník s rezivom a stavebným materiálom Herman Deutsch, obchodník s obilím Weinstock. Sklad s obilím sa nachádzal v bývalej prevádzke Vinárskych závodov. Obchod so železným tovarom vlastnil Starch, špeditárske služby prevádzkal Klein, obchodník s textilom bol Davidovič. V obci pracovali dvaja holiči Trechta a Gál. Obchod s drevom a uhlím sa nachádzal v budove súčasného Autoservisu Ján. V obci mali občania k dispozícii aj hodinára, zmenáreň valút, zubným technikom bol Jozef Kunn. Obchod s obuvou „Baťa“ bol vybudovaný v rokoch 1928 - 1929. Obuvníkmi boli Vojtech Szabó a Moškovski. Kováčmi boli Gecse s tovarišom Hajnikom. Pekárom v obci bol v tom čase Jozef Sivák, mäsiarmi boli Feldmann a Mikolajčík. Obyvatelia židovskej národnosti mali v našej obci rabína, aj rezníka. Dnešný rímskokatolícky kostol, pôvodne židovský bol postavený v roku 1931 v prvom rade zásluhou lekára Grünwalda. Bytovka pre colníkov bola postavená v roku 1926. Budovy finančnej stráže a polície boli vybudované v roku 1932. Prvá škola obce bola zriadená v tranzitnej budove ČSD v roku 1927. Dovtedy žiaci navštevovali základnú školu v obci Borša. Prvým učiteľom v našej obci bol Sorokáč. Budova školy (v súčasnosti sa v nej nachádza materská škola), bola vybudovaná v roku 1923. V nej sa konali aj katolícke bohoslužby. Starý cintorín bol otvorený v roku 1933. Prvým učiteľom v novej škole bol Hronec. Od roku 1927 bola založená telovýchovná organizácia Sokol s telocvičňou v terajšom kultúrnom dome. Obchodník Mirwald v roku 1925 preložil svoju krčmu do terajšieho Tulipánu a zriadil v obci na vtedajšiu dobu veľké pohostinstvo, ku ktorej patrila aj kolkáreň. Do zániku Československej

republiky sa v našej obci okrem štátnych budov a rôznych súkromných prevádzok vybudovalo asi 40 rodinných domov. V októbri 1938 Maďari obsadili rozhodujúcu časť obce, ležiacu na pravej strane hradskej cesty. Po mesiaci okupácia postúpila na hraničnú čiaru utvoreného Slovenského štátu. Česi už predtým opustili obec, postupne aj slovenskí úradníci a rôzni zamestnanci. Z obce sa postupne vytratil aj Židia. Starostom obce sa dočasne stal Ľudovít Čubák starší. Neskôr sa obec stala súčasťou mesta Sátoraljújhely.

Slovenská liga a pamätník M. R. Štefánika

Slovenská liga v minulosti bola predchodcom súčasnej Matice slovenskej. Dňa 9. júna 1935 bol v našej obci odhalený pamätník M. R. Štefánika v parku M. R. Štefánika, ktorý dala postaviť Slovenská liga na Slovensku v spolupráci s obcou Slovenské Nové Mesto a so 151. zborom Slovenskej ligy v Slovenskom Novom Meste. Členmi tohto zboru bolo 80 občanov našej obce. Podľa našich informácií bol pamätník M. R. Štefánika postavený z dôvodu, že tento jeden z našich najvýznamnejších štátnikov prechádzal vlakom cez našu obec, keď cestoval na ruský front. Tam bojoval v československých légiách. V čase okupácie našej vlasti bola busta M. R. Štefánika premiestnená do Trebišova, po skončení 2. svetovej vojny bola busta privezená naspäť. V 50 - tých rokoch bola busta demontovaná, pred rokom 1968 bola umiestnená naspäť na podstavec a po nastúpení Gustáva Husáka v čase normalizácie bola busta opäť daná dole. Z tohto dôvodu, že sme v našej obci mali v minulosti pamätník tak významnej osobnosti sa starosta obce Ján Kalinič a obecné zastupiteľstvo v roku 2005 rozhodli v záujme vzdania úcty generálovi M. R. Štefánikovi nadviazať na historické udalosti v 40 - tých rokoch a obnoviť pamätník a park M. R. Štefánika v našej obci.

C. Obdobie od roku 1939 do roku 1945

Okupácia Československa hitlerovským Nemeckom a horthyovským Maďarskom a 2. svetová vojna ťažko doľahli aj na našu obec. Štátni zamestnanci aj so svojimi rodinami boli nútení opustiť Slovenské Nové Mesto. Boli to predovšetkým príslušníci bezpečnosti, finančnej stráže, colníci, učitelia, ale aj robotníci, železničari, poštári, a iní. Po okupácii nášho územia Maďarskom bola zrušená samospráva obce a obec bola včlenená do mesta Sátoraljújhely. V miestnej škole bolo zavedené vyučovanie v maďarskom jazyku. Maďarské úrady zámerne zaviedli proti slovenským rodinám, ktoré sa v dobe I. Československej republiky prisťahovali do obce, rôzne administratívne opatrenia. Svoje domovy museli opustiť aj židovské rodiny. Niektorým sa podarilo ukryť pred nemeckými koncentračnými táborami na neznámych miestach. Iné rodiny prišli o svoje životy v plynových komorách. Niektorí koncentračné tábory prežili. Na mieste, kde počas 1. svetovej vojny boli postavené vojenské baraky, ktoré slúžili ako poľné nemocnice, sa počas 2. svetovej vojny vybuďovala dezinfekčná stanica. V nej sa dezinfikovali vagóny na transport vojakov a Židov. V týchto dezinfekčných staniaciach sústredovali občanov židovskej národnosti a odtiaľ ich odvážali do koncentračných táborov. Na základe informácií Ing. Gabriela Jurča, ktorý bol v tom čase dieťaťom, pamätá si túto dezinfekčnú stanicu, do ktorej smädným a vyhladovaným ľuďom nosili jedlo a vodu. Po skončení 2. svetovej vojny dezinfekčnú stanicu rozobrali ľudia. Neskôr tam bolo vybudované depo na opravu rušňov. Počas vykopávania hrobov na miestnom cintoríne aj v súčasnosti narážajú na základy barákov a dezinfekčnej stanice. Po rozpútaní 2. svetovej vojny sa situácia v našej obci ešte viac zhoršila. Vojna ťažko doliehala na obyvateľov obce aj po hospodárskej stránke. Bol zavedený prídelový systém v zásobovaní potravinami, aj niektorými druhmi priemyselného tovaru každodennej potreby. Ceny tovarov sa prudko zvýšili. Výstavba v obci sa zastavila. Okrem vyššie spomínanej dezinfekčnej stanice na dezinfekciu vlakových súprav vracajúcich sa z frontu bol v tomto období vykopaný len kanál Nová Roňava. Ľudia túžobne

očakávali koniec vojny. V nedeľu večer sa schádzali u tých, ktorí vlastnili rádia a počúvali radostné správy z Moskvy o postupe sovietskych vojsk. Nakoniec sa občania dočkali vytúženého dňa, keď 3. decembra 1944 sovietske vojská oslobodili našu obec. V tom čase mladí ľudia z vďačnosti k sovietskej armáde, ale aj z túžby čím skôr skončiť s nenávidenou vojnou, sa dobrovoľne prihlasovali do Československej armády, aby pomohli sovietskym vojakom skončiť hroznú vojnu. Na základe údajov z obecnej kroniky to boli: Vasil' Suvák, Mikuláš Palko, Eliáš Magulák, Ján Jaklovský, František Marcinčin, a iní. Mikuláš Palko sa z vojny vrátil s podlomeným zdravím a čoskoro nato zomrel. Vasil' Suvák dodnes žije v našej obci, dlhé roky bol predsedom Miestneho národného výboru v Slovenskom Novom Meste a vo veľkej miere sa zaslúžil o výstavbu našej obce. V súčasnosti si užíva zaslúžený dôchodok v dobrom zdraví.

D. Obdobie od 2. svetovej vojny do roku 1972

Ďalší, oveľa mohutnejší rozvoj našej obce nastal po 2. svetovej vojne. V tomto období začala svoju činnosť aj miestna obecná správa. Predsedom miestneho národného výboru bol v tom čase Ján Marcinčin. V marci 1945 sa začalo vyučovanie v národnej škole. Znovu sa vyučovalo v slovenskom jazyku. Prvým učiteľom v obci po oslobodení bol Ján Maca, rodák z Veľkého Šariša. Do obce sa vrátilo aj niekoľko príslušníkov židovských rodín. Onedlho však navždy opustili obec. Občania obce sa svojimi členskými podielmi pričínili o zriadenie družstevného obchodu „Napred, ktoré sa neskôr zlúčilo s inými družstevnými obchodnými organizáciami do jednotného ľudového spotrebného družstva Jednota. Pôda bola veľkostatkárom odňatá a bola dočasne odovzdaná do užívania roľníkom. Obnovovalo sa vojnou poškodené hospodárstvo. Pribúdali nové pracovné príležitosti. Železničná doprava naberala na intenzite. Voľné pracovné miesta obsadzovali ľudia z obce. Začala sa výstavba železničnej prekládkovej stanice v Čiernej nad Tisou. Zamestnaným sa zvyšovali príjmy, životná úroveň obyvateľstva sa rýchlo zvyšovala. Od roku 1947 existovali v obci mraziareň a ľadovňa. Do obce, konkrétne na Karolov Dvor, sa prisťahovali ďalší obyvatelia, a to Ukrajinci so severných okresov, najviac postihnutých vojnou. Prišli z okolia Habury a Svidníka. Na štátne náklady tu boli pre nich vybudované nové rodinné domy. Boli im pridelené aj pozemky z parcelovanej veľkostatkárskej pôdy. Do obce pribudli aj ďalší občania, ktorí sem boli presídlení z Maďarska a naopak, v súlade s uzavretými medzinárodnými dohodami bolo niekoľko občanov presídlených do Maďarska. Jednotné roľnícke družstvo bolo v obci založené 1. júla 1949 a patrilo k prvým roľníckym družstvám na Slovensku. V roku 1953 v obci pribudla pekáreň. V roku 1956 bol v obci vybudovaný Detský domov, ktorý v tom čase patrilo pod zdravotníctvo, neskôr prešiel pod sociálnu oblasť. Učiteľom v obci bol počas dlhšieho obdobia Ján Bodnár s manželkou. V obci pôsobili lekári Zoltán Fekete, Pavol Rimár a Emil Petráš. V roku 1970 zanikol v obci Okresný ústav národného zdravia. Neskôr bolo v Michal'anoch odovzdané do užívania nové Obvodné zdravotné stredisko, ktoré prevzalo zdravotnú starostlivosť aj o občanov našej obce.

Poľnohospodárstvo, priemysel a doprava

Na Karolovom Dvore bola vybudovaná hospodárska základňa pre veľkovýrobnú formu hospodárenia. V obci bola vybudovaná prevádzkareň Vinárskych závodov, v ktorých sa spracovávalo hrozno z vinohradov nášho katastra a z okolia. Vďaka výhodnej polohe bola naša obec od začiatkov svojho vzniku významným dopravným uzlom. Obcou prechádza dvojkoľajová trať, ktorá spája našu krajinu smerom na východ s Ukrajinou a smerom na juh s odbočuje trať do Maďarska. Na frekventovanej železničnej stanici mala od počiatkov naša obec aj rýchlikovú zastávku. Aj vďaka nej boli v obci pracovné príležitosti pre našich občanov, aj občanov z okolia. Obcou premávali aj autobusové linky. Existencia hraničného priechodu v

obci zaručovala zvýšenú návštevnosť obce turistami z okolia. V obci v tom čase sídlila Colná pobočka, Pasová kontrola, Pohraničné oddelenie Verejnej bezpečnosti, Miestny národný výbor, poštový úrad, vďaka ktorým boli zabezpečené pracovné príležitosti pre obyvateľov obce. Predsedovia MNV po 2. svetovej vojne boli Ján Marcinčin, Ján Maca, František Sabó, Ján Štiavnický a Vasil' Suvák.

E. Obdobie od roku 1972 do roku 1989

V tomto období sa naďalej pracovalo na zveľaďovaní a rozmachu obce. V 80 - tých rokoch, keď bol predsedom vtedajšieho MNV v Slovenskom Novom Meste Vasil' Suvák sa okrem vybudovania novej základnej školy zrekonštruovala materská škola z budovy bývalej základnej školy. Vybudovali sa chodníky a žľaby smerom na Čerhov, postavili sa mostíky a zreguloval sa miestny jarok smerom na Čerhov. V čase jeho pôsobenia sa začalo s budovaním kultúrneho domu. Predseda MNV Vasil' Suvák z dôvodu odchodu do dôchodku v roku 1986 skončil svoje dlhoročné pôsobenie vo vedení obce. Napriek tomu sa aktívne podieľal na dokončení a skolaudovaní kultúrneho domu, ktorý sa odovzdal do prevádzky 17. júna 1987. Za účelom skvalitnenia služieb obyvateľstvu v roku 1987 bola znovu uvedená do prevádzky miestna pekáreň. Od konca roka 1986 sa stal predsedom MNV Cyril Bajzáth. Za jeho zástupcu bol v čase jeho zdravotných problémov zvolený Vojtech Lapitka. Pre toto obdobie bolo charakteristické napäté politické ovzdušie pred nežnou revolúciou v roku 1989.

F. Obdobie od roku 1989 po súčasnosť

Život v našej obci v tomto období úzko súvisí s celkovým dianím v našej vlasti. Tento rok bol v politickom, ekonomickom, ideologickom a kultúrnom smere prelomovým rokom v rozvoji našej spoločnosti. V nasledujúcom roku po udalostiach nežnej revolúcie v jeseni 1990 politické strany a hnutia v obci navrhli kandidátku pre voľbu starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva. V novembri 1990 v obnovených demokratických voľbách bol zvolený nový starosta obce Ján Sivák. Počas jeho prvého volebného obdobia bola zrekonštruovaná cesta na miestny cintorín, neskôr cesta na Školskej a Vodárenskej ulici, bol obnovený koberec chodníka pred obecným úradom. V roku 1995 sa začalo druhé volebné obdobie Jána Siváka, v ktorom sa dosiahlo znovuoživenie pešieho hraničného priechodu do Maďarskej republiky. Začiatkom roku 1998 sa Ján Sivák vzdal svojej funkcie na základe tlaku skupiny poslancov, nespokojných s vývojom situácie v obci, za podpory verejnosti. Obec v tom čase až do predčasných volieb viedol novozvolený zástupca starostu Ján Kalinič. V čase jeho pôsobenia bol schválený projekt plynofikácie obce a realizovala sa výstavba domu smútku, ktorý bol dokončený v období predčasných a v následne riadnych voľbách zvoleného starostu obce Michala Michalčíka. V čase trvania jeho volebného obdobia bol schválený spoločný projekt odkanalizovania Tokajských obcí a v športovom areáli bol postavený tenisový kurt. V roku 2002 bol za starostu obce zvolený Ján Kalinič, ktorý je starostom obce aj v súčasnosti. V začiatkoch jeho pôsobenia sa splynofikovala obec a zrealizovala sa kanalizácia obce. Splynofikovali sa obecné budovy (kultúrny dom, obecný úrad, základná škola, materská škola a obecná budova bývalej Jednoty). Tieto objekty boli pripojené na kanalizáciu. Rozsiahlo sa zrekonštruovať väčšia časť základnej školy, zakúpilo sa do nej nové vybavenie. Bola zrekonštruovaná pravá sekcia materskej školy, od základu sa zrekonštruoval dvor materskej školy, vymenilo sa verejné osvetlenie aj s automatickou reguláciou ovládania. Obnovili sa priestranstvá, bola zrekonštruovaná cesta za koľajami po železničnú stanicu a urobilo sa množstvo ďalších úkonov, ktoré viedli k skvalitneniu života v obci. Na skvalitňovanie života občanov obce sa stále pracuje a obec sa nepretržite zveľaďuje.

1.6 Pamiatky

Rímsko-katolícky kostol je kultúrnou pamiatkou v obci Slovenské Nové Mesto. Dnešný rímskokatolícky kostol, pôvodne židovská synagóga bola postavená v roku 1931 v prvom rade zásluhou lekára Grünwalda. Je zasvätený slovanským vierozvestcom Sv. Cyrilovi a Metodovi.

1.7 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola - v obci je základná škola so ročníkmi 1. až 4., ktorú navštevujú deti z obce. Vyučovanie zabezpečuje 14 učiteľov, asistentov učiteľov a THP pracovníkov. Základná škola sa v školskom roku 2012/2013 zapojila do projektu inklúzia marginalizovaných rómskych žiakov.
- Materská škola – v obci navštevuje materskú školu cca 33 detí vo veku 3 – 6 rokov. Vyučovanie zabezpečuje 5 učiteľov a THP pracovníkov.
- Školská jedáleň - stravu pre deti základnej a materskej školy zabezpečujú 3 zamestnanci.
- Mimoškolské aktivity zabezpečuje:
 - Základná umelecká škola Trebišov, ktorá má pobočku v obci Slovenské Nové Mesto. Vyučovanie zabezpečujú 2 učelia.
 - Rómsky súbor Mladosť
 - Novomeský Strapček
- Občianske a záujmové združenia:
 - Folklórna skupina Novomesčanka
 - Dobrovoľný hasičský zbor obce Slovenské Nové Mesto

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na :

- zabezpečenie kvalitnej výučby vo všetkých ročníkoch vzdelávania na 1.stupni
- pokračovanie v projekte inklúzie marginalizovaných rómskych žiakov – krúžková činnosť, domáca príprava a pod.

1.8 Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

- Zdravotnícke stredisko v Michal'anoch pre deti a dorast
- Zdravotnícke stredisko vo Veľ'atoch pre dospelých
- Nemocnica s poliklinikou Trebišov
- Lekár stomatólog (súkromný)
- Lekárne v Michal'anoch a vo Veľ'atoch
- Záchranná služba Košice

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na :

- zabezpečenie kvalitnej zdravotnej starostlivosti všetkým vekovým kategóriam.

1.9 Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje :

- Sociálne zariadenie HOSPIC
- Detský domov

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na :

- Na snahu o umiestnenie občanov obce, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých v chorobe a starobe do zariadení pôsobiacich v obci

1.10 Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Rómsky súbor Mladosť
- Folklórny súbor Novomesčanka
- Novomeský Strapček
- Múzeum v Trebišove
- Mestské kultúrne stredisko v Trebišove

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na :

- Prostredníctvom občianskych združení a záujmových organizácií, ktoré pôsobia v obci zabezpečiť pre občanov kvalitný spoločenský a kultúrny život. Medzi najvýznamnejšie z týchto organizácií patria :

- ✓ Rómsky súbor Mladosť
- ✓ Folklórny súbor Novomesčanka
- ✓ Novomeský Strapček

✓ Dobrovoľný hasičský zbor

1.11 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Slovenská pošta a.s.
- Predajne potravín, ovocia a zeleniny, vín a spotrebného tovaru
- Stávkové kancelárie
- Autoservis
- Ubytovacie a reštauračné služby

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- Stavebné práce

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Prevažuje práca samostatne hospodáriacich roľníkov

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na : vytvoriť vhodné podmienky pre začínajúcich podnikateľov, ktorí by svojimi službami priniesli pomoc občanom, ktorí nemajú možnosť dochádzať za týmito službami do okolitých miest a obcí.

1.12 Organizačná štruktúra obce

Starosta obce: Ján Kalinič

Zástupca starostu obce : Oto Balog do 2.4.2013, Anna Suváková od 3.4.2013

Hlavný kontrolór obce: Ing. Ingrid Grimlingová

Obecné zastupiteľstvo:

Oto Balog – zástupca starostu (do 2.4.2013)

Vojtech Bitlányi

Silvia Gočíková

Július Korn (do 6.5.2013)

Peter Petro

Radovan Prokop – predseda komisie pre šport a mládež

Margita Pusztaiová – predsedníčka komisie pre financie, ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a inventarizácie majetku obce

Marián Žižkovič Ing. – predseda komisie pre ochranu verejného majetku

Anna Suváková – zástupkyňa starostu od 3.4.2013, predsedníčka komisie pre kultúru a osvetu

Ladislav Varanai – (od 30.5.2013)

Magdaléna Ostrožovičová – (od 3.4.2013)

Komisie:

❖ **Komisia pre financie, ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a inventarizácie majetku obce:**

Predseda – **Margita Pusztaiová**

Členovia – **Anna Suváková, Silvia Gočíková**

❖ **Komisia pre ochranu verejného poriadku:**

Predseda – **Ing. Marián Žižkovič**

Členovia – **Peter Petro, Silvia Gočíková**

❖ **Komisia pre šport a mládež:**

Predseda – **Radovan Prokop**

Členovia – **Vojtech Bitlányi, Peter Petro**

❖ **Komisia pre kultúru a osvetu:**

Predseda – **Anna Suváková**

Členovia – **Margita Pusztaiová, Silvia Gočíková**

Obecný úrad:

Počet pracovníkov k 31.12.2013: 5

p. Irena Sarvašová	ekonómka obce
Ing. Ingrid Grimlingová	hlavná kontrolórka obce
Mgr. Katarína Kaliničová	terénna sociálna pracovníčka
Marcela Balogová	asistentka terénnej sociálnej pracovníčky do 31.1.2013
Viktória Želeňáková	asistentka terénnej sociálnej pracovníčky od 1.3.2013
Jaroslav Hrinda	pracovník stavebného úradu

.: úradné hodiny .:

8⁰⁰ – 12⁰⁰ 12³⁰ – 15⁰⁰
8⁰⁰ – 12⁰⁰ 12³⁰ – 15⁰⁰
8⁰⁰ – 12⁰⁰ 12³⁰ – 16³⁰
8⁰⁰ – 12⁰⁰ 12³⁰ – 15⁰⁰
8⁰⁰ – 12⁰⁰

2. Rozpočet obce na rok 2013 a jeho plnenie

Rozpočet obce na rok 2013 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce sa vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len kapitálový rozpočet) a finančné operácie.

Rozpočet obce na rok 2013 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako prebytkový.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 11.2.2013 uznesením č.5/13.

Bol zmenený 11-krát :

- prvá zmena schválená dňa 25.4.2013 uznesením č. 25/13
- druhá zmena schválená dňa 30.5.2013 uznesením č. 31/13
- tretia zmena schválená dňa 18.7.2013 uznesením č. 36/13
- štvrtá zmena schválená dňa 18.7.2013 uznesením č. 36/13
- piata zmena schválená dňa 30.9.2013 uznesením č. 41/13
- šiesta zmena schválená dňa 17.12.2013 uznesením č. 49/13 a)
- siedma zmena schválená dňa 17.12.2013 uznesením č. 49/13 a)
- ôsma zmena schválená dňa 17.12.2013 uznesením č. 49/13 a)
- deviata zmena schválená dňa 17.12.2013 uznesením č. 49/13 a)
- desiatu zmena schválená dňa 17.12.2013 uznesením č. 49/13 b)
- jedenásta zmena schválená dňa 17.12.2013 uznesením č. 49/13 b)

Po poslednej zmene bol rozpočet nasledovný:

Rozpočet obce po poslednej zmene k 31.12.2013 :

	Rozpočet na rok 2013	Rozpočet po zmene 2013
Príjmy celkom	631 805,55 €	662 518,55 €
z toho :		
Bežné príjmy	538 938,59 €	567 151,59 €
Kapitálové príjmy	22 608,13 €	25 108,13 €
Finančné príjmy	70 258,83 €	70 258,83 €
Príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00 €	0,00 €
Výdavky celkom	631 805,55 €	662 518,55 €
z toho :		
Bežné výdavky	512 653,69 €	536 115,75 €
Kapitálové výdavky	119 151,86 €	126 402,80 €
Finančné výdavky	0,00 €	0,00 €
Výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00 €	0,00 €
Rozpočet obce za rok 2011	0,00 €	0,00 €

2.1 Plnenie príjmov za rok 2013

Obec

2.1.1 Bežné príjmy obce

Príjmy celkom	v celých €
Schválený rozpočet	€ 538 938,59
Rozpočet po zmenách	€ 567 151,59
Skutočnosť k 31.12.2013	€ 558 992,73
% plnenia k rozpočtu po zmenách	98,56

Plnenie rozpočtu bežných príjmov obce

Hlavná kategória,	Text	Rozpočet po zmenách 2013 v celých €	Skutočnosť 2013 v celých €	%
Kategória				
	Príjmy celkom	567 151,59	558 992,73	98,56
100	Daňové príjmy	287 814,74	283 589,68	98,53
200	Nedaňové príjmy	31 253,92	31 180,18	99,76
310	Granty a transfery	248 082,93	244 222,87	98,44

2.1.2 Kapitálové príjmy obce

Príjmy celkom	v celých €
Schválený rozpočet	22 608,13
Rozpočet po zmenách	25 108,13
Skutočnosť k 31.12.2013	21 340,11
% plnenia k rozpočtu po zmenách	84,99

Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov obce

Kategória	Text	Rozpočet po zmenách 2013 v celých €	Skutočnosť 2013 v celých €	%
	Príjmy celkom	25 108,13	21 340,11	84,99
230	Kapitálové príjmy	2 500,00	2 500,00	100,00
320	Kapitálové granty a transfery	22 608,13	18 840,11	83,33

2.1.3 Príjmové finančné operácie obce

Príjmy celkom	v celých €
Schválený rozpočet	70 258,83
Rozpočet po zmenách	70 258,83
Skutočnosť k 31.12.2013	70 258,83
% plnenia k rozpočtu po zmenách	100,00

Plnenie rozpočtu príjmových finančných operácií obce

Hlavná kategória	Text	Rozpočet po zmenách 2013 v celých €	Skutočnosť 2013 v celých €	%
	Príjmy celkom	70 258,83	70 258,83	100,00
400	Príjmy z transakcií s FA a FP	70 258,83	70 258,83	100,00
500	Prijaté úvery, pôžičky a NFV	0,00	0,00	

2.2 Plnenie výdavkov za rok 2013

Obec

2.2.1 Bežné výdavky obce

Výdavky celkom	v celých €
Schválený rozpočet	512 653,69
Rozpočet po zmenách	536 115,75
Skutočnosť k 31.12.2013	473 015,68
% čerpania k rozpočtu po zmenách	88,23

Plnenie rozpočtu bežných výdavkov obce

Oddiel	Kategória	Text	Rozpočet po zmenách 2013	Skutočnosť	%
			v celých €	2013 v celých €	
		Bežné výdavky celkom	536 115,75	473 015,68	88,23
	600	Výdavky za obec celkom	95 936,09	82 020,85	85,50
01 - obec	610	Mzdy, platy, služobné príjmy ...	35 242,00	32 835,08	93,17
	620	Poist. a príspevok do poisťovní	14 021,46	11 664,35	83,19
	630	Tovary a služby	46 237,63	37 088,08	80,21
	640	Bežné transfery	435,00	433,34	99,62
03 - POŽ	600	Výd. na ochr. pred pož. celkom	5 329,01	5 328,57	99,99
	630	Tovary a služby	1 357,00	1 356,56	99,97
	640	Bežné transfery	3 972,01	3 972,01	100,00
04 - OST	600	Výd. na cestnú dopravu a ekon.oblasť inde neklas. celkom	14 568,30	9 671,25	66,39
	610	Mzdy, platy, služobné príjmy	1 672,00	1 670,61	99,92
	620	Poist. a príspevok do poisťovní	625,00	617,92	98,87
	630	Tovary a služby	12 271,30	7 382,72	60,16
05 - ŽP	600	Výdavky na ŽP celkom	13 033,00	11 009,20	84,47
	630	Tovary a služby	13 033,00	11 009,20	84,47
06 - rozvoj obce a VO	600	Výdavky na rozvoj obce a ver. osvetlenie celkom	12 825,00	10 583,24	82,52
	630	Tovary a služby	12 825,00	10 583,24	82,52
	640	Bežné transfery	0,00	0,00	
08 kultúra	600	Výdavky za kultúru celkom	30 231,99	23 210,62	76,78
	630	Tovary a služby	18 681,99	15 342,73	82,13
	640	Bežné transfery	11 550,00	7 867,89	68,12
09 vzdeláv.	600	Výdavky za školstvo celkom	301 671,36	272 396,62	90,30
	610	Mzdy, platy, služobné príjmy	165 803,26	158 391,14	95,53
	620	Poist. a príspevok do poisťovní	59 070,60	54 640,03	92,50
	630	Tovary a služby	67 695,50	51 890,65	76,65
	640	Bežné transfery	9 102,00	7 474,80	82,12
10 - soc. zab.	600	Výdavky za soc. zabez. celkom	62 521,00	58 795,33	94,04
	610	Mzdy, platy, služobné príjmy	15 370,00	12 976,26	84,43
	620	Poist. a príspevok do poisťovní	5 181,00	4 526,73	87,37
	630	Tovary a služby	3 000,00	2 929,37	97,65
	640	Bežné transfery	38 970,00	38 362,97	98,44

2.2.2 Kapitálové výdavky obce

Výdavky celkom	v celých €
Schválený rozpočet	119 151,86
Rozpočet po zmenách	126 402,80
Skutočnosť k 31.12.2012	39 340,97
% čerpania k rozpočtu po zmenách	31,12

Plnenie rozpočtu kapitálových výdavkov obce

Oddiel	Kategória	Text	Rozpočet po zmenách 2013	Skutočnosť 2013	%
			v celých €	v celých €	
		Kapitálové výdavky celkom	49 607,13	39 340,97	79,31
	700	Výdavky za obec celkom	10 000,00	0,00	
01 - obec	710	Obstarávanie kapitálových aktív	10 000,00	0,00	
	720	Kapitálové transfery	0	0	
04 - CD	700	Výdavky na cestnú dopravu celkom	0	0	
	710	Obstarávanie kapitálových aktív	0	0	
06 -rozvoj obce	700	Výdavky za kultúru celkom	39607,13	39340,97	99,33
	710	Obstarávanie kapitálových aktív	39607,13	39340,97	99,33
	720	Kapitálové transfery	0	0	
08 - kultúra	700	Výdavky za kultúru celkom	0	0	
	710	Obstarávanie kapitálových aktív	0	0	
	720	Kapitálové transfery	0	0	
09 - vzdeláv.	700	Výdavky za školstvo celkom	0	0	
	710	Obstarávanie kapitálových aktív	0	0	
	720	Kapitálové transfery	0	0	
10 - soc. zab.	700	Výdavky za soc. zabez. celkom	0	0	
	710	Obstarávanie kapitálových aktív	0	0	
	720	Kapitálové transfery	0	0	

2.2.3 Výdavkové finančné operácie obce

Výdavky celkom	v celých €
Schválený rozpočet	0,00 €
Rozpočet po zmenách	0,00
Skutočnosť k 31.12.2013	0,00
% čerpania k rozpočtu po zmenách	

Plnenie rozpočtu výdavkových finančných operácií obce

Oddiel	Kategória	Text	Rozpočet po zmenách 2013 v celých €	Skutočnosť 2013 v celých €	%
		Bežné výdavky celkom	0	0	
	800	Výdavky za obec celkom	0	0	
01 - obec	810	Úvery, pôžičky, NFV	0	0	
	820	Splácanie istín	0	0	
05 - ŽP	800	Výdavky na ŽP celkom	0	0	
	820	Splácanie istín			
08 - kultúra	800	Výdavky za kultúru celkom	0	0	
	820	Splácanie istín			
09 - vzdeláv.	800	Výdavky za školstvo celkom	0	0	
	820	Splácanie istín			
10 - soc. zab.	800	Výdavky za soc. zabez. celkom	0	0	
	820	Splácanie istín			

2.3 Plán rozpočtu na roky 2013 - 2015

2.3.1 Príjmy celkom

	Skutočnosť k 31.12.2013	Plán na rok 2014	Plán na rok 2015	Plán na rok 2016
Príjmy celkom	€ 650 591,67	€ 619 194,36	€ 511 532,60	€ 490 932,60
z toho :				
Bežné príjmy	€ 558 992,73	€ 514 982,60	€ 511 532,60	€ 490 932,60
Kapitálové príjmy	€ 21 340,11	€ 38 473,77	€ 0,00	€ 0,00
Finančné príjmy	€ 70 258,83	€ 65 737,99	€ 0,00	€ 0,00

2.3.2 Výdavky celkom

	Skutočnosť k 31.12.2013	Plán na rok 2014	Plán na rok 2015	Plán na rok 2016
Výdavky celkom	€ 558 133,35	€ 514 982,60	€ 485 197,13	€ 464 841,60
z toho :				
Bežné výdavky	€ 473 015,68	€ 514 982,60	€ 485 197,13	€ 464 841,60
Kapitálové výdavky	€ 39 340,97	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Finančné výdavky	€ 45 776,70	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

3. Hospodárenie obce a rozdelenie prebytku hospodárenia za rok 2013

V zmysle § 2 a § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov sa výsledok hospodárenia vyčísl'uje ako rozdiel bežných a kapitálových príjmov rozpočtu a bežných a kapitálových výdavkov rozpočtu. V prípade kladného rozdielu hovoríme o prebytku rozpočtu.

Rozpočet 2013	Príjmy /v €/	Výdavky /v €/	Výsledok hospodárenia /v €/
Bežný rozpočet	558 992,73	473 015,68	85 977,05
Kapitálový rozpočet	21 340,11	39 340,97	-18 000,86
SPOLU	580 332,84	512 356,65	67 976,19

Z uvedeného vyplýva, že obec Slovenské Nové Mesto v roku 2013 hospodárila s prebytkom rozpočtu vo výške **67 976,19 €**. V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú** :

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 17 405,09 €, a to na základné školstvo, ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Takto vzniknutý prebytok hospodárenia obce vo výške 50 571,10 € je potrebné upraviť o prostriedky použité v bežných výdavkoch z roku 2012 určené pre základnú školu vo výške 5 604,50 € z príjmových finančných operácií. Teda prebytok rozpočtu obce bude tvoriť sumu **56 175,60 €**, čo bude zdrojom tvorby rezervného fondu.

4. Bilancia aktív a pasív v celých €

4.1 A K T Í V A

Názov	Skutočnosť'	Skutočnosť'	Predpoklad	Predpoklad
	k 31.12.2012	k 31.12.2013	rok 2014	rok 2015
Majetok spolu	€1 989 180,64	€2 039 864,86	€1 995 746,43	€1 985 246,43
Neobežný majetok spolu	€1 878 157,70	€1 891 246,43	€1 891 246,43	€1 891 246,43
z toho :				
Dlhodobý nehmotný majetok	€0,00	€0,00		
Dlhodobý hmotný majetok	€1 658 672,23	€1 671 760,96	€1 671 760,96	€1 671 760,96
Dlhodobý finančný majetok	€219 485,47	€219 485,47	€219 485,47	€219 485,47
Obežný majetok spolu	€108 131,76	€147 464,19	€102 500,00	€92 000,00
z toho :				
Zásoby	€621,50	€764,35	€500,00	€500,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS				
Dlhodobé pohľadávky				
Krátkodobé pohľadávky	€14 225,45	€6 108,73	€2 000,00	€1 500,00
Finančné účty	€93 284,81	€140 591,11	€100 000,00	€90 000,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.				
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	€0,00	€0,00	€0,00	€0,00
Časové rozlíšenie	€2 891,18	€1 154,24	€2 000,00	€2 000,00

4.2 P A S Í V A

Názov	Skutočnosť'	Skutočnosť'	Predpoklad	Predpoklad
	k 31.12.2012	k 31.12.2013	rok 2014	rok 2015
Vlastné imanie a záväzky spolu	€ 1 495 361,19	€ 1 503 870,87	€ 1 309 100,00	€ 1 259 100,00
Vlastné imanie	€ 886 870,11	€ 920 697,05	€ 800 000,00	€ 800 000,00
z toho :				
Výsledok hospodárenia	€ 886 870,11	€ 920 697,05	€ 800 000,00	€ 800 000,00
Záväzky	€ 34 604,75	€ 21 478,66	€ 9 100,00	€ 9 100,00
z toho :				
Rezervy	€ 6 821,72	€ 2 345,34	€ 3 000,00	€ 3 000,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	€ 5 336,00	€ 17 405,09	€ 5 000,00	€ 5 000,00
Dlhodobé záväzky	€ 240,14	€ 1 193,96	€ 600,00	€ 600,00
Krátkodobé záväzky	€ 22 206,89	€ 534,27	€ 500,00	€ 500,00
Bankové úvery a výpomoci				
Časové rozlíšenie	€ 573 886,33	€ 561 695,16	€ 500 000,00	€ 450 000,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- významných prírastkov majetku - k prírastkom majetku došlo realizáciou projektu „Rekonštrukcia oddychovej zóny“ v celkovej výške 26 240,16 € a realizáciou rekonštrukcie šatní TJ v celkovej výške 7 392,07 €.

5. Vývoj pohľadávok a záväzkov v €

5.1. Pohľadávky

Pohľadávky	Stav k 31.12 2012	Stav k 31.12 2013
Pohľadávky do lehoty splatnosti		
Pohľadávky po lehote splatnosti	€ 2 277,38	€ 4 612,94

5.2 Záväzky

Záväzky	Stav k 31.12 2012	Stav k 31.12 2013
Záväzky do lehoty splatnosti	€ 34 604,75	€ 21 478,66
Záväzky po lehote splatnosti		

Sociálny fond

Obec v roku 2013 tvorila sociálny fond takto:

Sociálny fond Suma v €

Počiatočný stav k 1.1.2013	240,14
Prírastky – povinný prídel 1,05 %	1471,54
Úbytky - stravovanie	517,72
Konečný stav k 31.12.2013	1193,96

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- K poklesu pohľadávok došlo z dôvodu zaplataenia daňových pohľadávok od podnikateľských subjektov.
- K poklesu záväzkov v roku 2013 došlo z dôvodu ich úhrady

6. Výsledok hospodárenia v celých eurách

Názov	Skutočnosť k 31.12.2012	Skutočnosť k 31.12.2013	Predpoklad rok 2014	Predpoklad rok 2015
Náklady	€ 553 147,24	€ 545 292,11	€ 527 053,00	€ 527 053,00
50 – Spotrebované nákupy	€ 132 480,59	€ 137 633,34	€ 75 000,00	€ 75 000,00
51 – Služby	€ 51 871,61	€ 36 476,15	€ 40 000,00	€ 40 000,00
52 – Osobné náklady	€ 247 894,72	€ 282 413,44	€ 285 000,00	€ 285 000,00
53 – Dane a poplatky	€ 140,00	€ 782,46	€ 800,00	€ 800,00
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	€ 395,85	€ 1 494,60	€ 1 500,00	€ 1 500,00
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	€ 114 575,71	€ 81 767,52	€ 120 000,00	€ 120 000,00
56 – Finančné náklady	€ 4 994,95	€ 4 373,48	€ 4 400,00	€ 4 400,00
57 – Mimoriadne náklady	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	€ 785,75	€ 338,83	€ 340,00	€ 340,00
59 – Dane z príjmov	€ 8,06	€ 12,29	€ 13,00	€ 13,00
Výnosy	€ 526 394,03	€ 579 119,05	€ 528 040,00	€ 528 040,00
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	€ 22 217,49	€ 26 995,86	€ 23 000,00	€ 23 000,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
62 – Aktivácia	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	€ 260 400,61	€ 277 772,31	€ 260 000,00	€ 260 000,00
64 – Ostatné výnosy	€ 16 915,95	€ 22 690,68	€ 17 000,00	€ 17 000,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	€ 7 896,72	€ 18 799,79	€ 8 000,00	€ 8 000,00
66 – Finančné výnosy	€ 36,61	€ 12,68	€ 40,00	€ 40,00
67 – Mimoriadne výnosy	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	€ 218 926,65	€ 232 847,73	€ 220 000,00	€ 220 000,00
Výsledok hospodárenia / + kladný VH, - záporný VH /	-€ 26 753,21	€ 33 826,94	€ 987,00	€ 987,00

Výsledok hospodárenia /kladný/ v sume 33 826,94 € bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov :

Obec Slovenské Nové Mesto sa snažila znížiť svoje náklady a zvýšiť výnosy, oproti roku 2012 znížila obec svoje náklady o cca 1,42 %. K najväčšiemu poklesu došlo v triede 51 – služby o cca 29,68 % Došlo k zvýšeniu výnosov oproti roku 2012 o 10,02 %.

7. Ostatné dôležité informácie

7.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2013 obec prijala nasledovné granty a transfery:

P.č.	Poskytovateľ	Suma prijatých prostriedkov v €	Účelové určenie grantov a transferov
1	Obvodný úrad, Trebišov	241,20 €	Na skladníka CO
2	Matica Slovenská	200,00 €	Na dedovizeň-1.máj.
3	Fond sociálneho rozvoja	17 083,03 €	Dotácia na terénnych soc. pracovníkov
4	Ministerstvo kultúry	1 000,00 €	Na dedovizeň-1.máj.
5	Obvodný úrad Trebišov	358,05 €	Register obyvateľov
6	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	1 012,60 €	Školské potreby pre deti v hmotnej núdzi
7	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny	30 720,00 €	Sociálne služby – OZ Hospic Harmónia
8	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	1 290,24 €	Rodinné prídavky
9	Krajský stavebný úrad Košice	1 161,10 €	Dotácia na stavebný úrad
10	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	4 631,44 €	Strava deťom v hmotnej núdzi
11	Obvodný úrad Trebišov	1 194,56 €	Voľby do VÚC
12	Krajský školský úrad	156 762,20 €	Dotácia pre ZŠ
13	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny TV	358,34 €	Dotácia na aktivačnú činnosť
14	EPFRV	15 072,08 €	Refundácia z EPFRV-rekonštrukcia oddychovej zóny
15	Štátny rozpočet	3 768,03 €	Refundácia z EPFRV-rekonštrukcia oddychovej zóny
14	EPFRV	880,00 €	Refundácia z EPFRV-rekonštrukcia oddychovej zóny - externý manažment

15	Štátny rozpočet	220,00 €	Refundácia z EPFRV-rekonštrukcia oddychovej zóny - externý manažment
16	Európsky sociálny fond	15 215,06 €	Dotácia na 2 asistentov učiteľa
17	EUSF spolufinancovanie zo Štátneho rozpočtu	2 684,95 €	Dotácia na 2 asistentov učiteľa
18	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja	1 821,30 €	Oprava výtlkov
19	Ministerstvo financií	3 933,00 €	5 % navýšenie platov nepedagogických zamestnancov
12	Krajský školský úrad	3 697,00 €	Dotácia na predškolákov
	Spolu	263 304,18 €	

Granty a transferové boli účelovo viazané a boli použité v súlade s ich účelom.

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- je uvedený v tabuľke

7.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2013 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.8 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v €
Miestny spolok Matice Slovenskej	rozvoj kultúry a dedičstva otcov a podpora rozvoja umeleckých činností v obci	174,39 €
Miestny spolok SČK	na rozšírenie povedomia občanov obce v zdravotníckej oblasti a na fungovanie miestneho spolku SČK	286,43 €

7.3 Významné investičné akcie v roku 2013

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2013:

- Rekonštrukcia oddychovej zóny
- Rekonštrukcia šatne TJ

7.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Rekonštrukcia strechy na budove jednoty
- Rekonštrukcia budovy MŠ
- Realizácia ihriska pri budove MŠ
- Realizácia nákupu sochy ku kostolu
- Nákup a rekonštrukcia rodinného domu na Karlovom dvore

7.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracovala: I.Sarvašová

Predkladá: Ján Kalinič, starosta obce

V Slovenskom Novom Meste, dňa 25.3.2014

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke